

Skjemainformasjon

Skjema	Privatarkiv 2012 (bokmål)
Referanse	513592
Innsendt	15.03.2012 13:15:03

Opplysninger om søker

Opplysninger om organisasjon

Institusjonens leder Frank Meyer

Navn på organisasjonen Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Organisasjonsnummer 984052332

Postadresse	Folkets Hus Youngsgt. 11
-------------	-----------------------------

Postnr./Poststed	0181 OSLO
------------------	-----------

Telefon	23061758
---------	----------

Webadresse <http://www.arbark.no>

Opplysninger om prosjektets kontaktperson

Fornavn /Etternavn Stig-Audun Hansen

Telefon	23061487
---------	----------

E-postadresse	stig-audun.hansen@arbark.no
---------------	-----------------------------

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder	Privatarkiv 2012
------------------	------------------

Tittel på prosjektet	Arbeiderfilmprosjektet
----------------------	------------------------

Sammendrag av prosjekt

Arbark og Norsk industriarbeidermuseum (NIA) søker om kr 50.000,- for digitalisering av arbeiderfilmer (privatarkiv) i Arbarks og NIAs samlinger og framstilling av påsynskopier i DVD-format. Digitalisering har som formål å: (1) bidra til å skaffe til veie metadata om filmene; (2) skape en av de viktige forutsetningene for å formidle disse filmene på hjemmesidene og i lokalene til Arbark, NIA og det nye Arbeidermuseet i Oslo med mer; og (3) skape grunnlag for en grunnlag for en bevaringsvurdering

Prosjektbeskrivelse

Bevaring og formidling av private filmarkiv

Filmarkiver er en viktig del av samfunnsdokumentasjonen, selv om de ofte ikke blir betraktet som arkivmateriale. Filmer blir ofte tatt ut fra sin opprinnelige kontekst, og viktig metadata går dermed tapt.

Arbark har satt i gang et prosjekt om å tilgjengeliggjøre og formidle arbeiderfilm fra Arbarks og NIAs samlinger. Arbark har også forsøkt å vekke interesse for prosjektet hos andre bevaringsinstitusjoner for arbeiderfilm, uten helt å lykkes med dette ennå. Digitaliseringen av Arbarks og NIAs filmsamlinger kan muligens skape synergieffekter i sektoren.

Arbeiderfilmarkiver som samfunnsdokumentasjon

Arbeiderfilmer er et overordnet og noe diffust begrep for ulike typer filmer, som for eksempel kortfilmer, valgfilmer, propagandafilmer og ikke minst Olav Dalgards seks spillefilmer fra årene 1935 til 1939. Enkelte av filmene har pådratt seg betydelig faglig interesse blant filmhistorikere. Den teknologiske utviklingen innenfor film har ført til at filmene er blitt utilgjengelig, slik at forskere (og publikum for øvrig) i dag ikke har mulighet til å se på filmene og oppdatere kunnskapen om sjangeren og utvikle nye fortolkninger av denne. Slik sett må de følgende bemerkningene om arbeiderfilm også tas med en klype salt.

Arbeiderfilmene vil etter alt å dømme bidra til å nyansere bildet av norsk politisk og kulturhistorie. Arbeiderfilmene har et eget estetisk språk og en egen kulturell verdi. Arbeiderfilmen - eller den Sosiale film, som man kalte den på 1930-tallet, skulle ikke bare fungere som valgpropaganda; den skulle i like stor grad fungere som et ledd i den stadig mer omfattende motkulturelle bevegelsen og være et motstykke til det borgerlige hegemoniet i kulturen.

Side 2/4
Forparten av arbeiderfilmene ble produsert på 1930-tallet, men de eldste opptakene kan dateres til tida før 1. verdenskrig (1908 og 1910). I disse tilfellene dreier det seg om dokumentarfilmer og såkalte journalfilmer. Ifølge våre foreløpige undersøkelser er filmene tatt opp ulike steder i landet.

Sjangeren arbeiderfilm forandret seg i tida etter 2. verdenskrig, i takt med arbeiderbevegelsens forandring fra klassebasert til statsbærende parti.

Arbeiderfilm ble brukt for andre oppgaver enn de rent propagandistiske, først og fremst som nyttig ledd i opplysnings- og skoleringsarbeidet. Distribusjonskanalene ble etter hvert profesjonalisert via AOFs filmformidling og var i mange år et fast og kjærkomment innslag på mange parti- og fagforeningsmøter.

Kartlegging av arbeiderfilmer

Arbark har i første omgang og med betydelige egne ressurser laget en oversikt over arbeiderfilmene i samlingene sine og om arbeiderfilmer som fins i feltet, det vil si hos enkeltpersoner, i fagforeningsforbund og klubber, og fått eierne til å avlevere materialet til Arbark. Arbarks samling av private arbeiderfilmer omfatter for tiden 57 ruller med film.

Ved NIA er kartleggingen av filmer i de egne samlingene akkurat kommet i gang, og det fins ingen fullstendig oversikt. Antall filmer i NIA er muligens 40. Flere private samlere og aktivister i arbeiderbevegelsen har også gitt oss tips om filmer som bør omfattes av prosjektet.

Når det gjelder Arbarks samling av arbeiderfilmer, har det i en del tilfeller vært mulig å framskaffe visse metadata. Det dreier seg da om opplysninger fra arbeiderbevegelsens organisasjoner, først og fremst Arbeidernes Opplysningskontor (AOF), som har avlevert arkivet sitt til Arbark. På denne måten er også eierskapet rettslig avklart. Videre inneholder arbeiderpressen til tider visse kontekstuelle data om filmproduksjonene.

Støtten, som Arbark og NIA her søker om, vil gjøre det mulig å gå fra planlegging til gjennomføring, det vil si fra kartleggings- til digitaliseringsfasen. Digitalisering av arbeiderfilmene i Arbarks og NIAs samlinger og framstilling av påsynskopier i DVD-format har som formål å: (1) bidra til å skaffe til veie metadata om filmene; (2) etablere et grunnlag for en mer ressurskrevende bevarings- og restaureringsvurdering; og (3) skape en av de vesentlige forutsetningene for å formidle disse filmene på hjemmesidene og i lokalene til Arbark, det nye Arbeidermuseet i Oslo og i nasjonale og internasjonale digitale fora (f.eks. www.europeana.eu; www.europeanfilmgateway.eu/).

Rekonstruksjon av metadata

Et stort problem med filmene er at proveniensprinsippet er brutt, og at metadata må rekonstrueres, før tilgjengeliggjøring (for eksempel via Asta og Arkivportalen) kan påbegynnes. Ved siden av de sparsommelige opplysningene fra produsentene, som vi har identifisert, og filmhistoriske verk, er innholdet i filmene i seg selv en sentral kilde til metadata. Innholdet er imidlertid utilgjengelig fordi verken Arbark eller NIA har avspillingsutstyr til filmene.

Digitalisering av filmene og framstilling av påsynskopier i DVD-format vil gi Arbark og NIA mulighet til å se filmene og rekonstruere metadata (arkivskaper, produksjonsår, medvirkende, materialtype, lengde med mer), som deretter kan registreres i Asta og brukes i tilgjengeliggjøring via Arkivportalen.

Et nødvendig grunnlag for konservering og restaurering

Et stort flertall av filmene i Arbarks samling er i formatet 16 mm og i dårlig teknisk stand. Hver spole med film inneholder fra 15 til 30 minutters spilletid, og det må foretas en vurdering om langsiktig bevaring av filmene.

Til tross for høye kostnader, vil, ifølge Dansk Filminstitut, analog bevaring være mer kostnadseffektiv på lang sikt enn digital konservering. Dette er et mer ressurskrevende prosjekt, som det ikke søkes støtte om her. Digitalisering og framstilling av påsynskopier i DVD-format vil imidlertid skape et nødvendig grunnlag for å foreta en arkivfaglig bevaringsvurdering.

Formidling av private arbeiderfilmer

I statsbudsjettet for 2012 ble det bevilget 2,5 millioner kroner til opprettelse av et arbeidermuseum i Oslo. Oslo museum skal lede etableringen, mens Norsk teknisk museum og Arbark er nevnt som fødselshjelpere. Museet skal åpnes i 2013. I henhold til arbeidet med etableringen i denne gruppen av ABM-institusjoner så langt, skal Arbark først og fremst bidra med å skaffe variert arkiv- og bibliotekmateriale som kan vises fram i museet.

Arbeiderfilmene er – ved siden av papir-, foto- og lydarkiver - blant det arkivmateriale som Arbark og prosjektgruppa vil prioritere høyt. Påsynskopiene i DVD-format vil sette Arbark og NIA i stand til å vurdere utvalget av filmer som kan være interessante å vise fram på museet. Det er mulig at enkelte av påsynskopiene vil holde tilstrekkelig kvalitet til framvisning på Arbeidermuseet.

Den tekniske prosessen

Selve digitaliseringen av filmene skal utføres av Ja-Du Videoservice AS i Asker. Siden 1983 har firmaet arbeidet med å samle og holde i stand avspillingsutstyr for så å si alle markedets formater. Firmaet har eget verksted for reparasjon av maskiner, filmer, tape og videokassetter. Firmaet er en meget seriøs aktør som, ifølge egne opplysninger, i en årrekke har utført digitaliseringsprosjekter for blant annet Nasjonalbiblioteket.

Egenfinansiert prøveprosjekt

For å prøve ut samarbeidet med Ja-Du Videoservice AS og for å betjene en kortfristig brukerforespørsel fra BBC, fikk firmaet i oppdrag å digitalisere arbeiderfilmen "Sommeren er deres" (1957, 15 min.) fra Arbarks samling. Før overføringen ble filmen blåst ren for støv og smuss ved hjelp av trykkluft. Deretter overførte Ja-Du 16 mm-filmen til digitalt format, med optisk/magnetisk lyd. Under overføringen foretok firmaet også en løpende farge- og lyskorrektur. Firmaet tilbyr også å korrigere hastigheten digitalt dersom dette er nødvendig. Output-formatet i dette pilotprosjektet var DVD. Andre formater firmaet leverer i, er DV-Pro, Betacam eller Harddisc.

Framdriftsplan

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden:

Start- / Sluttdato 01.09.2012 01.11.2012

Aktivitetplaner

Tittel	Fra- / Til-dato	Til dato
--------	-----------------	----------

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.

Det søkes midler om digitalisering av et enkelt tiltak - digitalisering av 57 filmer hos Ja-Du Videoservice AS i Asker. Firmaet vil utføre oppdraget i løpet av denne perioden.

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartnere

Samarbeidspartner 1

Navn Norsk industriarbeidermuseum

Er det inngått formell samarbeidsavtale Ja

Postadresse Vemork
3666 TINN AUSTBYGD

Kontaktperson Ingelinn Kårvand

Tlf. til kontaktperson 35099009

Epost ik@nia.vemork.no

Rolle Eierinstitusjon av arbeiderfilmer som skal digitaliseres. Avtalen består i form av elektronisk kommunikasjon.

Prosjektbudsjett

Budsjett - utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Kartlegging og formidling av arbeiderfilm	kr 240 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Scanning av film.	kr 50 000,00
Andre utgifter (spesifiser)		kr 0,00
Totale utgifter		kr 290 000,00

Budsjett - inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 50 000,00</u>
Totale inntekter		kr 50 000,00

Kommentar

Kommentar til budsjett

Vedlegg

Ingen vedlegg lastet opp